

MALTA

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne o Malcie	2
1.1. Informacje geograficzne	2
1.2. Cechy charakterystyczne Malty	2
1.3. Powszechne święta narodowe i dni wolne od pracy	2
1.4. Telefony alarmowe i informacyjne	3
1.5. Adresy polskich placówek dyplomatycznych.....	3
1.6. Adresy stron internetowych o Malcie	3
1.7. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu.....	4
2. Praca na Malcie.....	4
2.1. Podejmowanie pracy przez obywateli Polski na Malcie.....	4
2.1.1. Zasady dostępu obywateli Polski do maltańskiego rynku pracy	4
2.1.2. Prowadzenie własnej działalności gospodarczej na Malcie.....	4
2.1.3. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu	5
2.2. Sposoby poszukiwania pracy na Malcie	6
2.2.1. Publiczne służby zatrudnienia.....	6
2.2.2. Europejskie Służby Zatrudnienia EURES	6
2.2.3. Niepubliczne agencje pośrednictwa pracy	6
2.2.4. Prasa	6
2.2.5. Inne sposoby poszukiwania pracy.....	6
2.2.6. Ubieganie się o pracę (wymagane dokumenty - CV, list motywacyjny i inne).....	6
2.2.7. Staże zagraniczne	7
2.2.8. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu.	7
2.3. Warunki pracy.....	7
2.3.1. Rodzaje umów o pracę	7
2.3.2. Czas pracy	9
2.3.3. Urlop wypoczynkowy	9
2.3.4. Wynagrodzenie za pracę	9
2.3.5. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu ...	10
2.4. Podatki	10
2.4.1. Podatek dochodowy od osób fizycznych	10
2.4.2. Podatek VAT.....	10
2.4.3. Inne podatki i opłaty lokalne.....	11
Fax Number: (+356) 21460482	11
2.4.4. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu ...	11
2.5. Zabezpieczenia społeczne	11
2.5.1. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych - beneficjenci i warunki uzyskania	11
2.5.1.1. Emerytura.....	11
2.5.1.2. Świadczenia z tytułu choroby	12
2.5.1.3. Świadczenia na wypadek macierzyństwa	12
2.5.1.4. Renta z tytułu niezdolności do pracy	12
2.5.1.5. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	13
2.5.2. Inne świadczenia socjalne - beneficjenci i warunki uzyskania.....	13
2.5.2.1. Świadczenia rodzinne	13
2.5.2.2. Świadczenia z tytułu bezrobocia.....	13
2.5.3. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu...	14
2.6. Źródło.....	14
3. Warunki życia	14

3.1. Zakwaterowanie	14
3.2. Prawo jazdy	15
3.3. Transport	15
3.4. System edukacji	15
3.5. Uznawalność dyplomów i kwalifikacji dla celów zawodowych	16
3.6. Kursy języka narodowego	16
3.7. System opieki zdrowotnej	16
3.7.1. Ogólne zasady dostępu do usług medycznych	16
3.7.2. Ubezpieczenie zdrowotne	17
3.7.3. Dokumenty niezbędne do uzyskania świadczeń medycznych na Malcie	17
3.8. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu	18
3.9. Źródło	18

1. Informacje ogólne o Malcie

1.1. Informacje geograficzne

Malta jest członkiem brytyjskiej Wspólnoty Narodów. Należy do Archipelagu Maltańskiego - powierzchnia 316 km²- leżącego prawie w środku długości Morza Śródziemnego. W skład archipelagu wchodzi również wyspy Gozo - Ghawdex, Comino - Kemmuna, niezamieszkałe wysepki Cominotto, Filfla i Wyspy Świętego Pawła (dwie wysepki obok siebie). Świat zwierzęcy reprezentują nieliczne gatunki małych ssaków: jeży, ryjówek, nietoperzy, spotyka się natomiast wiele gatunków ptaków, Malta leży bowiem na trasie ptasich wędrówek pomiędzy Europą i Afryką.

Na Malcie panuje klimat śródziemnomorski, średnia temperatura powietrza dla stolicy kraju wynosi: w styczniu 13°C, w lipcu 26°C, suma roczna opadów 578 mm. Z powodu bardzo rzadkich i niewielkich opadów występuje deficyt słodkiej wody i niezbędne jest jej odsalanie.

1.2. Cechy charakterystyczne Malty

Ustrój polityczny: Malta jest republiką z jednoizbowym parlamentem - Izbą Reprezentantów (House of Representatives) liczącą 65 miejsc. Deputowani są wybierani w wyborach powszechnych raz na 5 lat, chyba że parlament zostanie wcześniej rozwiązany. Głową państwa jest prezydent wybierany przez parlament na 5-letnią kadencję. Władzę wykonawczą sprawuje rząd na czele z premierem mianowanym przez prezydenta.

W 2004 roku Malta przystąpiła do Unii Europejskiej.

Stolica: La Valletta.

Największe miasta: Birkirbara, Quormi, Hamrun, Sliema.

Liczba ludności: 423282 (2013 Grupa Banku Światowego).

Wyznania religijne: katolicy 97,4%, anglikanie 1,2%, inni 1,5%.

Podział administracyjny: 68 samorządów, 54 na Malcie (wyspie) i 14 na Gozo.

Język urzędowy: maltański i angielski.

Obowiązująca waluta: EURO

Mniejszości narodowe: Brytyjczycy 2,1% , inni 2,1%.

Stopa bezrobocia: 4,1% (Eurostat: dane z września 2017).

1.3. Powszechne święta narodowe i dni wolne od pracy

1 stycznia - Nowy Rok

10 lutego - Św. Pawła (Feast of St Paul's Shipwreck)

19 marca - Św. Józefa (Feast of St Joseph)

31 marca - Dzień Wolności (Freedom Day)
marzec/kwiecień - Wielki Piątek (Good Friday)
1 maja - Święto Pracy (Worker's Day)
7 czerwca - Sette Giugno (Święto upamiętniające zamieszki niepodległościowe w 1919r.)
29 czerwca - Św. Piotra i Św. Pawła (Feast of St Peter and St Paul)
15 sierpnia - Wniebowzięcie NMP ('Santa Maria' Feast of the Assumption)
8 września - Dzień Zwycięstwa (Victory Day)
21 września - Dzień Niepodległości (Independence Day)
8 grudnia - Święto Niepokalanego Poczęcia (Feast of the Immaculate Conception)
13 grudnia - Dzień Republiki (Republic Day)
25 grudnia - Boże Narodzenie

1.4. Telefony alarmowe i informacyjne

Telefon alarmowy służb ratowniczych **112**- z telefonów stacjonarnych i komórkowych, w telefonach publicznych bezpłatny.

1.5. Adresy polskich placówek dyplomatycznych

Ambasador RP we Włoszech jest również akredytowany w Republice Malty.

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Włoskiej

Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny: Tomasz Orłowski

Adres: Via P.P. Rubens, 20

00197 ROMA

ITALIA

Tel.: +3906 362 04 200

Fax: +3906 321 78 95

E-mail: ambaroma@msz.gov.pl; rzym.amb.sekretariat@msz.gov.pl

www.rzym.msz.gov.pl

W sprawach konsularnych należy kontaktować się z Wydziałem Konsularnym Ambasady RP w Republice Włoskiej

Adres: Via di San Valentino 12

00197 Roma

Tel.: +3906 362 04 302

Fax: +3906 806 93 217

E-mail: rzym.amb.wk@msz.gov.pl; consolatopolaccoroma@pec.it

www.rzym.msz.gov.pl

W kwestiach współpracy gospodarczej, handlowej lub inwestycyjnej należy kontaktować się z Wydziałem Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Republice Włoskiej.

Adres: Via Olona, 2/4

00198 Roma

Tel.: +3906 854 81 89, +3906 854 02 73

Fax: +3906 855 3391

E-mail: roma@trade.gov.pl

<https://italy.trade.gov.pl/pl/>

1.6. Adresy stron internetowych o Malcie

www.gov.mt

www.parliament.gov.mt/home?l=1

1.7. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu

www.rzym.msz.gov.pl

<https://italy.trade.gov.pl/pl/>

www.gov.mt

2. Praca na Malcie

2.1. Podejmowanie pracy przez obywateli Polski na Malcie

2.1.1. Zasady dostępu obywateli Polski do maltańskiego rynku pracy

Od momentu przystąpienia Malty do Unii Europejskiej (1 maja 2004r.) zostały zastosowane środki ochronne w celu ograniczenia prawa do swobodnego podejmowania pracy. Oznacza to, że Malta utrzymała system pozwoleń na pracę i może odmówić przyznania pozwolenia jeżeli równowaga maltańskiego rynku pracy zostanie zakłócona w stopniu zagrażającym stopie życiowej lub poziomowi zatrudnienia w danym regionie lub sektorze zatrudnienia.

Od maja 2011r. ograniczenia te zostały zniesione dla większości krajów UE, w tym Polski. O pozwolenie na pracę na Malcie w dalszym ciągu muszą ubiegać się obywatele Bułgarii i Rumunii oraz obywatele krajów trzecich.

Na terytorium Malty bez zezwolenia na pobyt można przebywać maksymalnie przez 3 miesiące. Granicę przekracza się na podstawie ważnego paszportu lub dowodu osobistego. Jeśli osoba chciałaby pozostać dłużej na Malcie powinna złożyć wniosek o pozwolenie na wydłużenie pobytu w Departamencie Spraw Obywatelskich i Emigracyjnych (Citizenship and Expatriate Affairs Department). Pozwolenie takie może zostać wydane w przypadku spełnienia przez osobę składającą wniosek szeregu mniejszych wymagań oraz po udowodnieniu, iż posiada ona zabezpieczenie finansowe zapewniające środki utrzymania. Procedura powyższa musi zostać przeprowadzona za każdym razem, kiedy obcokrajowiec planuje przedłużyć swój pobyt na Malcie.

Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

Citizenship and Expatriate Affairs Department
Ministry for Home Affairs and National Security

201, Strait Street

Valletta VLT1433

Tel.: +356 2568 9000,

E-mail: michael.farrugia@gov.mt

<http://homeaffairs.gov.mt/en/Pages/Home.aspx>

2.1.2. Prowadzenie własnej działalności gospodarczej na Malcie

Rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej na Malcie jest dość łatwe. W tym celu należy:

1. dokonać rejestracji w Urzędzie Zatrudnienia i Szkoleń (Employment and Training Corporation - ETC) wysyłając odpowiednie formularze - swój i zatrudnionych pracowników; formularze te można uzyskać w biurach ETC lub pobrać ze stron internetowych ETC,
2. zarejestrować się osobiście lub za pośrednictwem strony internetowej w Urzędzie Podatkowym (Inland Revenue) jako osoba samozatrudniona,
3. dokonać zgłoszenia VAT - również osobiście w urzędzie lub za pośrednictwem strony internetowej,
4. wystąpić o licencję handlową (Trade Licence) do Departamentu Handlu (Trade Department).

Jeśli działalność będzie wiązała się z eksportem lub importem wymagane jest również pozwolenie na import lub eksport.

Ponadto będzie również konieczne skontaktowanie się z lokalnym bankiem np. Bank of Valetta lub HSBC. Oddziały tych banków znajdują się w prawie każdej miejscowości na Malcie i Gozo.

W przypadku działalności budowlanej należy również skierować się do Urzędu Środowiska i Planowania (Malta Environment and Planning Authority - MEPA). MEPA zajmuje się wydawaniem pozwoleń na budowę nowych nieruchomości lub rozbudowę już istniejących.

Informacje oraz poradnictwo w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej są realizowane w rządowej Agencji Przedsiębiorczości (The Malta Enterprise)

Szczegółowe informacje można uzyskać w:

Employment and Training Corporation (ETC) Head Office

Qasam Industrijali Hal Far

Birzebbuga, Hal Far

Malta BBG 3000

Infolinia: 153

E-mail: jobsplus@gov.mt

www.etc.gov.mt

Inland Revenue (Customer Help Desk & Cash Office)

Malta:

Block 4

Vincenzo Dimech Street

Floriana

Gozo:

Enrico Mizzi Street

Victoria

Infolinia: 153

E-mail: taxpayerservice.ird@gov.mt

www.ird.gov.mt/feedback.aspx

VAT Departament Malta Office

16, Centre Point Building

Triq ta' Paris

Birkirkara BKR 4633

Infolinia: 153

Email: vat@gov.mt

VAT Department Gozo Office

Triq Enrico Mizzi

Victoria VCT 10

Infolinia: 153

Fax Number: (+356) 21460482

2.1.3. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu

2.1.1 www.legal-malta.com , www.etc.gov.mt , <https://foreignaffairs.gov.mt/en/Pages/Home.aspx>

2.1.2 www.legal-malta.com , www.etc.gov.mt , www.ird.gov.mt , www.vat.gov.mt
www.maltaenterprise.com ; www.businessfirst.com.mt/en

2.2. Sposoby poszukiwania pracy na Malcie

2.2.1. Publiczne służby zatrudnienia

Publiczne służby zatrudniania na Malcie -Korporazzjoni ghax- Xoghol u t- Tahrig, Employment and Training Corporation tworzą sieć urzędów pracy - Job Centres. ETC zostało założone w 1990r. na mocy ustawy rządowej, aby pomagać bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia oraz pracodawcom w znalezieniu najodpowiedniejszych kandydatów do pracy. Ponadto ETC jest odpowiedzialne za organizację kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz warsztatów na temat skutecznych metod poszukiwania pracy dla bezrobotnych i poszukujących pracy.

ETC na swojej stronie internetowej prowadzi bazę ofert pracy online. Istnieje możliwość przeszukiwania jej według branż, zawodu lub regionu. Poszukujący pracy może również, na stronie internetowej ETC, zamieścić swoje CV, które będzie dostępne dla pracodawców poszukujących pracowników i odwiedzających stronę.

Podejmowanie pracy sezonowej na Malcie przez osoby z innych krajów EOG nie jest obwarowane żadnymi odrębnymi regulacjami.

Najwięcej ofert pracy w sezonie wakacyjnym jest dostępnych w turystyce. Najczęściej jest to praca dla recepcjonistów, pokojówek, pomocy kuchennej, kelnerów i barmanów w hotelach, barach i restauracjach. Ponadto, wiele ofert pracy w hotelach jest skierowanych do animatorów czasu wolnego- animatorów sportowych, animatorów zabaw dla dzieci.

Poza tym najbardziej poszukiwanymi pracownikami (bez względu na porę roku) są specjaliści z branży informatycznej (m.in. programiści, administratorzy sieci, technicy komputerowi) oraz z branży finansowej.

2.2.2. Europejskie Służby Zatrudnienia EURES

Doradcy EURES są umiejscowieni w Publicznych Służbach Zatrudnienia - Employment and Training Corporation (ETC). Lista doradców EURES znajduje się na stronach internetowych: www.etc.gov.mt oraz www.eures.europa.eu.

2.2.3. Niepubliczne agencje pośrednictwa pracy

Na stronie internetowej ETC w części „Resources-Links”, na stronie www.yellow.com.mt w części „Employment Agencies” oraz na stronie www.dier.gov.mt w części „Employment agencies” można znaleźć aktualne listy prywatnych agencji pośrednictwa pracy działających na Malcie.

2.2.4. Prasa

Aktualne oferty pracy dostępne są w pismach branżowych, lokalnych gazetach w specjalnie do tego przeznaczonych kolumnach oraz w internetowych wydaniach tych gazet.

2.2.5. Inne sposoby poszukiwania pracy

Oferty pracy znajdują się na stronach internetowych:

www.etc.gov.mt

www.vacancycentre.com

2.2.6. Ubieganie się o pracę (wymagane dokumenty - CV, list motywacyjny i inne)

Ubiegając się o pracę na Malcie należy przygotować ręcznie lub komputerowo CV (standardowy formularz europejski - do pobrania ze strony www.europass.cedefop.europa.eu) i list motywacyjny oraz załączyć świadectwa ukończonych szkół i kursów, świadectwa pracy oraz referencje, jeśli są wymagane przez pracodawcę.

CV powinno zawierać: dane osobowe, informacje o wykształceniu, przebiegu kariery zawodowej, znajomości języków obcych, obsługi komputera, innych umiejętnościach, zainteresowaniach i nie powinno być dłuższe niż 2 strony formatu A4.

List motywacyjny powinien być zwięzły, zajmować maksymalnie jedną stronę formatu A4 i zawierać informacje o naszych planach związanych z rozwojem zawodowym, o wykształceniu, predyspozycjach i oczekiwaniach. Rolą listu motywacyjnego jest pokazanie naszego zainteresowania ofertą oraz przekonanie pracodawcy, że nasze kwalifikacje odpowiadają wymaganiom oferty.

Niektórzy pracodawcy mogą posiadać własny, bardziej rozbudowany formularz CV z większą ilością pytań zamkniętych i otwartych. Po otrzymaniu CV pracodawca zaprasza wybranych kandydatów na rozmowy kwalifikacyjne.

Przed podpisaniem umowy o pracę może być również wymagane zaświadczenie lekarskie, niezbędne do oceny stanu zdrowia kandydata do pracy, wydane przez uznanego przez służby medyczne lekarza.

2.2.7. Staże zagraniczne

Na Malcie oferty staży lub praktyk można znaleźć w publicznych urzędach pracy (ETC - Employment and Training Corporation). Mogą one mieć trzy formy:

- a) pracodawca przyjmuje do pracy absolwenta na staż, w celu nabycia przez niego pierwszego doświadczenia zawodowego; pensja takiego pracownika jest niższa w stosunku do pensji pracowników doświadczonych,
- b) absolwenci mogą nabywać doświadczenie zawodowe, wykonując pracę w formie wolontariatu w organizacjach non-profit typu: lokalne urzędy, organizacje religijne, centra młodzieżowe, itp.;
- c) trzecia forma to praktyki dla osób uczących się zawodów rzemieślniczych typu: fryzjer, hydraulik, mechanik, kelner, kucharz itp.; urząd pracy wyszukuje dla takich osób miejsca, w których mogłyby odbyć praktyczną naukę zawodu.

2.2.8. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu.

www.etc.gov.mt, www.vacancycentre.com,
www.onlinenewspapers.com/malta.htm, <https://www.timesofmalta.com/>
europass.cedefop.europa.eu, <http://www.gov.mt>

2.3. Warunki pracy

2.3.1. Rodzaje umów o pracę

Większość umów jest zawieranych w pełnym wymiarze czasu na czas nieokreślony. Jednakże coraz częściej są zawierane umowy czasowe, szczególnie w przypadku kadry kierowniczej i pracowników wykwalifikowanych zatrudnianych na okres realizacji projektów. Pracodawca może podpisać z pracownikiem kilka następujących po sobie umów tymczasowych ale musi mieć to wiarygodne uzasadnienie. Po czterech latach nieprzerwanego zatrudnienia w ramach jednej bądź kilku umów na czas określony pracodawca jest zobowiązany do zawarcia umowy o pracę na czas nieokreślony.

Na Malcie umowa o pracę może być zawarta na czas określony (na cały etat lub na część etatu) lub na czas nieokreślony (na cały etat lub na część etatu). Umowa w języku angielskim i/lub maltańskim powinna być przekazana pracownikowi w ciągu 8 dni od dnia zatrudnienia i powinna zawierać informacje o warunkach pracy, w tym wynagrodzenie. Okres próbny ustalany jest indywidualnie jednak nie może trwać dłużej niż 6 miesięcy, a jedynie w przypadku zawodów wymagających bardzo wysokich kwalifikacji może być ten okres przedłużony do 1 roku. Przez ten czas obie ze stron mogą rozwiązać umowę bez podania przyczyny oraz bez okresu wypowiedzenia.

Zasada ta nie dotyczy sytuacji, w której pracownik był zatrudniony dłużej niż miesiąc. W takiej sytuacji obowiązuje tygodniowy okres wypowiedzenia dla każdej ze stron.

Jeśli pracownik został zwolniony w ramach redukcji zatrudnienia, będzie on uprawniony do ponownego zatrudnienia, jeśli stanowisko na którym pracował stanie się ponownie dostępne w ciągu jednego roku od dnia wypowiedzenia umowy o pracę.

Umowy na czas określony wygasają z ostatnim dniem okresu na który zostały zawarte, bez okresu wypowiedzenia.

Przy umowach na czas nieokreślony okres wypowiedzenia zależy od okresu zatrudnienia:

- 1-6 miesięcy - 1 tydzień,
- 6-24 miesięcy - 2 tygodnie,
- 2-4 lat - 4 tygodnie,
- 4-7 lat - 8 tygodni,
- 7-8 lat- 9 tygodni,
- 8-9 lat- 10 tygodni,
- 9-10 lat- 11 tygodni,
- ponad 10 lat- 12 tygodni.

Okres wypowiedzenia liczony jest od następnego dnia roboczego przypadającego po dniu, w którym wypowiedzenie zostało złożone.

Niezgodne z prawem wypowiedzenie można zgłosić w związkach zawodowych, w Departament of Industrial and Employment Relations lub zwrócić się o pomoc prawną w Industrial Tribunal.

Jeśli pracodawca chciałby zmienić warunki zatrudnienia musi je przedstawić pracownikowi na piśmie w ciągu 8 dni roboczych od dnia, w którym zmiany weszły w życie. Pracodawca nie ma obowiązku zawiadamiać pracownika o zmianach, jeśli wynikają one ze zmian w prawie, zmian w regulaminie lub umowach związkowych obowiązujących w miejscu pracy.

Coraz częściej pracodawcy korzystają z usług agencji wypożyczających pracowników czasowych. Agencje te są upoważnione do pobierania środków od pracodawców na pokrycie kosztów niezbędnych do: opłaty podatku, ubezpieczenia, wynagrodzenia i kosztów administracyjnych.

Zabronione jest zatrudnianie osób, które nie ukończyły 16 roku życia. Osoby między 16 a 18 rokiem życia to pracownicy młodociani.

Mogą oni pracować maksymalnie osiem godzin dziennie i 40 godzin tygodniowo (pracownicy dorośli 48 godzin). Czas poświęcony na szkolenia praktyczne i teoretyczne jest wliczany do czasu pracy. Jeśli pracownik młodociany jest zatrudniony u dwóch pracodawców, czas pracy u tych pracodawców sumuje się i nie może przekroczyć ustalonych limitów. Do obowiązków pracodawcy należy sprawdzenie czy młodociany pracownik nie pracuje dodatkowo u innego pracodawcy, a obowiązkiem pracownika jest poinformowanie o ilości godzin przepracowanych u innego pracodawcy. Pracownik młodociany nie może wykonywać pracy między godziną 22:00 a 6:00 dnia następnego.

Zatrudnianie osób niepełnosprawnych jest regulowane przez the Equal Opportunities (Persons with Disability) Act of 2000. Akt ten zabrania pracodawcom dyskryminacji osób niepełnosprawnych. Niezależna organizacja the National Commission Persons with Disability oferuje poradnictwo, informację i wsparcie osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.

Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

National Commission Persons with Disability

Instituto Vincenzo Bugeja
Braille Street
Santa Venera SVR 1619
Tel: +356 22788555
Fax: +356 22788490
Email: helpdesk@knpd.org
www.knpd.org

Department of Industrial and Employment Relations (DIER)

121, Melita Street,
Valletta VLT 1121
Tel: (+356)21224245/6
e-mail: info.dier@gov.mt
www.dier.gov.mt

2.3.2. Czas pracy

Tygodniowy czas pracy na Malcie wynosi 40 godzin i nie może być dłuższy niż 48 godzin, wliczając w to nadgodziny. Za pracę w godzinach nadliczbowych przysługuje dodatkowe wynagrodzenie. Pracodawca nie może zmusić pracownika do pracy ponad 48 godzin tygodniowo chyba, że uzyska od niego pisemną zgodę na pracę w większym wymiarze godzin. Każdy pracownik ma zagwarantowane prawo do nieprzerwanego odpoczynku dobowego w wymiarze 11 godzin oraz - jeżeli wykonuje pracę co najmniej 6 godzin dziennie - do przerwy w ciągu dnia. Praca w porze nocnej nie może trwać dłużej niż 8 godzin na dobę. Bardziej szczegółowe informacje można uzyskać na stronie www.dier.gov.mt w części „Employment Conditions- Hours of Work”.

2.3.3. Urlop wypoczynkowy

Pracownicy zatrudnieni w pełnym wymiarze mają prawo do 192 godzin urlopu w ciągu roku. Dodatkowo w roku jest 14 dni świątecznych wolnych od pracy. Dni te zostały wyszczególnione w „Informacje ogólne o Malcie” pkt 1.3. Powszechnie święta narodowe i dni wolne od pracy. Jeżeli dzień świąteczny przypada w sobotę lub w niedzielę, nie przysługuje dodatkowy dzień wolny od pracy. Ponadto pracownik ma prawo do minimum 15 godzin rocznie wolnych od pracy, zachowując wynagrodzenie za ten czas, na potrzeby związane z załatwieniem pilnych rodzinnych spraw. Ogólna liczba wykorzystanych godzin na sprawy rodzinne pomniejsza ilość godzin urlopu wypoczynkowego. Pracodawca może żądać dowodu, który uzasadniałby konieczność udzielania takiego urlopu. Pracownicy pracujący w niepełnym wymiarze czasu pracy również mają prawo do urlopu w wymiarze proporcjonalnym do czasu pracy. Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

2.3.4. Wynagrodzenie za pracę

Warunki wynagradzania za pracę ustala pracownik z pracodawcą. Pracownikom z minimalną płacą przysługują dodatki. Częstotliwość wypłacania pensji uzależniona jest od rodzaju pracy, a wypłata może być wydawana za pomocą czeku lub bezpośrednio przelewem na konto bankowe. Godzinowe, dzienne i akordowe stawki wynagrodzenia pracodawca wypłaca przynajmniej dwa razy w miesiącu. Pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu cztery razy w roku są wypłacane premie 135,10 EUR

Minimalne tygodniowe wynagrodzenie w 2017 roku, w zależności od wieku pracownika wynosi:

- 169,76 EUR -18 lat i więcej,
- 162,98 EUR -17 lat,
- 160,14 EUR - poniżej 17 lat.

Wysokość wynagrodzenia oraz dodatkowe przywileje są również regulowane w układach zbiorowych dla poszczególnych branż.

Za pracę wykonywaną w święta narodowe, niedziele i w nadgodzinach należy się dodatkowe wynagrodzenie. Wyjątek stanowią osoby otrzymujące bardzo wysokie pensje, zwykle dotyczy to kadry wyższego szczebla zarządzania.

Pracownik może również otrzymać dodatki do pensji w formie samochodu służbowego, służbowego mieszkania, pokrycia kosztów dojazdu do pracy czy też dodatkowego ubezpieczenia zdrowotnego. Dodatki takie traktowane są jak przychód i w związku z tym są opodatkowane.

2.3.5. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu

www.justice.gov.mt

www.gov.mt

2.4. Podatki

2.4.1. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Kwota podatku dochodowego od osób fizycznych - osoby zatrudnione oraz osoby wykonujące działalność gospodarczą osobiście - jest zależna od uzyskanego dochodu. Osoby, które mają status rezydenta na Malcie (zwykle są to osoby przebywające na Malcie co najmniej 183 dni w roku) są zobowiązane do zapłaty podatku od przychodu uzyskanego na terenie Malty oraz przychodów z zagranicy. Pozostałe osoby zatrudnione na Malcie płacą podatki jedynie od przychodów uzyskanych na Malcie. Stawki podatku dochodowego to 15%-35%. Wielkość progu jest uzależniona od wysokości uzyskanych przychodów. Pracodawca jest zobowiązany do odprowadzania miesięcznych zaliczek na poczet podatku.

Stawki podatku dochodowego od osób fizycznych w2015r.

Osoba samotna			Małżeństwo		
Przychód podlegający opodatkowaniu (EUR)	Stawka podatku dochodowego (EUR)	Kwota do odliczenia (EUR)	Przychód podlegający opodatkowaniu (EUR)	Stawka podatku dochodowego (EUR)	Kwota do odliczenia (EUR)
0 - 9 100	0%	0	0 - 12 700	0%	0
9 101 – 14 500	15%	1 365	12 700 - 21 200	15%	1 905
14 501 – 60 000	25%	2 815	21 201 - 60 000	25%	4 025
60 001 i więcej	35%	8 725	60 001 i więcej	35%	9 905

2.4.2. Podatek VAT

Na Malcie standardowa stawka podatku od wartości dodanej VAT wynosi 18%. Płatnikiem podatku VAT według prawa maltańskiego jest osoba prowadząca działalność ekonomiczną niezależnie od celu i rezultatu tej działalności. Do grupy tej zalicza się również lekarzy i firmy ubezpieczeniowe, pomimo że świadczone przez nich usługi nie są opodatkowane podatkiem VAT.

Zeznanie VAT należy składać co kwartał do Departamentu VAT, za niedopełnienie tego obowiązku grozi kara nakładana przez służby skarbowe.

2.4.3. Inne podatki i opłaty lokalne

Stawka podatku dochodowego od firm jest stała i wynosi 35%. Przedsiębiorstwa osiągające małe przychody mają możliwość skorzystania z ulg.

Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

VAT Department Malta

16, Centre Point Building

Triq ta' Paris

Birkirkara BKR 4633

Contact Number(s): (+356) 21499330

Customer Helpline: (+356) 80074404

Email: vat@gov.mt

VAT Department Gozo

VAT Office

Triq Enrico Mizzi

Victoria VCT 10

Contact Number(s): (+356) 21560481

Fax Number: (+356) 21460482

2.4.4. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu

www.vat.gov.mt

www.ird.gov.mt

www.gov.mt

2.5. Zabezpieczenia społeczne

System świadczeń finansowanych - w ramach ubezpieczeń społecznych, na które składają się: ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenie rentowe, ubezpieczenie w razie choroby i macierzyństwa, ubezpieczenie z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz świadczenie dla bezrobotnych. Sprawami związanymi z systemem opieki społecznej na Malcie zajmuje się Wydział Zabezpieczenia Społecznego (Social Security Division) w Valletta. Wydział Zabezpieczenia Społecznego dzieli się na 3 oddziały - branches:

- Contributory Benefits- zasiłki składowe,
- Non-contributory Benefits - zasiłki nieskładowe,
- Customer Care & International Relations - Opieka nad klientem i Stosunki Międzynarodowe

Departament zajmuje się przyznawaniem zasiłków oraz udzielaniem porad i informacji związanych z ubezpieczeniem społecznym.

Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

Department of Social Security

38, Ordnance Street, Valletta, VLT 2000

Telephone +356 21255153

Email: social.security@gov.mt

www.socialsecurity.gov.mt

2.5.1. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych - beneficjenci i warunki uzyskania

2.5.1.1. Emerytura

W styczniu 2007 weszła w życie reforma emerytalna, która zakłada stopniowe wyrównywanie minimalnego wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn do 65 lat oraz możliwość skorzystania, pod pewnymi warunkami, z wcześniejszej emerytury po ukończeniu przez osobę 61 lat.

Poza wiekiem, drugim warunkiem, który należy spełnić, aby uzyskać prawo do emerytury jest konieczność opłacania lub kredytowania przynajmniej 50 składek rocznie od 18 urodzin przez:

- 30 lat w przypadku osób urodzonych przed 31 grudnia 1951r,
- 35 lat w przypadku osób urodzonych w latach 1952-1961,
- 40 lat w przypadku osób urodzonych po 1 stycznia 1962r.

Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

2.5.1.2. Świadczenia z tytułu choroby

Pracownikowi objętemu ubezpieczeniem chorobowym przysługuje wynagrodzenie chorobowe w czasie niezdolności do pracy. Okres pobierania wynagrodzenia chorobowego jest uzależniony od okresu zatrudnienia u pracodawcy. W przypadku kiedy okres choroby się wydłuża pracodawca zaprzestaje wypłaty wynagrodzenia chorobowego, a pracownik nabywa prawa do zasiłku chorobowego wypłacanego przez Opiekę Społeczną (Social Security). Przy wypłacie zasiłku niezbędny jest narodowy numer ubezpieczeniowy (national insurance number), wydawany przez Wydział Zabezpieczenia Społecznego (Social Security Division). Podstawą wypłaty zasiłku chorobowego jest zwolnienie lekarskie, przedłożone pracodawcy do trzeciego dnia choroby, jednak niektórzy pracodawcy wymagają zwolnienia już w pierwszym dniu. Jeżeli niezdolność do pracy trwa ponad 1 tydzień, beneficjent musi zgłaszać się na kontrolę lekarską raz w tygodniu. W przypadku, kiedy niezdolność do pracy trwa co najmniej 60 dni, osoba pobierająca zasiłek chorobowy musi stawić się na komisję lekarską w Wydziale Zabezpieczenia Społecznego (Social Security Division) w celu sprawdzenia stanu zdrowia.

Warunkiem uzyskania zasiłku chorobowego jest opłacenie co najmniej 50 składek, z czego 20 powinno być płaconych w ciągu ostatnich 2 lat.

Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

2.5.1.3. Świadczenia na wypadek macierzyństwa

W ramach zasiłku na wypadek macierzyństwa przysługuje 14-tygodniowy urlop, za 13 tygodni urlopu należy się 100% odpłatności, 1 tydzień jest niepłatny. Podstawą wypłaty zasiłku macierzyńskiego jest przedłożenie pracodawcy zaświadczenia lekarskiego o przewidywanej dacie porodu. Wniosek o płatny urlop macierzyński należy dostarczyć pracodawcy co najmniej na 4 tygodnie przed planowanym urlopem. Urlop macierzyński jest udzielany na następujących zasadach:

- 6 tygodni - niezwłocznie po porodzie,
- 4 tygodnie - przed przewidywaną datą porodu,
- pozostałe 4 tygodnie ubezpieczona może wykorzystać przed lub po porodzie w zależności od zapotrzebowania.

Oboje rodzice są uprawnieni do bezpłatnego urlopu rodzicielskiego przez okres 3 miesięcy w przypadku urodzenia, adopcji lub prawnej opieki nad dzieckiem. Urlop taki można wykorzystać do ukończenia przez dziecko 8 lat.

Pracownicy w sektorze publicznym mają prawo do rocznego urlopu rodzicielskiego na jedno dziecko oraz, tylko raz, do 5-letniego niepłatnego urlopu.

Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

2.5.1.4. Renta z tytułu niezdolności do pracy

Renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje osobie zatrudnionej pomiędzy 16 a 65 rokiem życia. Osoba niezdolna do pracy, starająca się o rentę, musi być zatrudniona co najmniej od 12 miesięcy przed złożeniem wniosku. Decyzja o przyznaniu renty jest zależna od opinii komisji medycznej z Wydziału Zabezpieczenia Społecznego (Social Security Division), rodzaju i stopnia niezdolności do pracy oraz od liczby opłaconych składek od 18 roku życia.

Renta z tytułu niezdolności do pracy jest wypłacana beneficjentowi do osiągnięcia wieku emerytalnego. Po osiągnięciu wieku emerytalnego osoba może wybrać emeryturę, jeśli jej wartość jest większa.

2.5.1.5. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

Do osób objętych ubezpieczeniem z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych zalicza się wszystkie osoby zatrudnione oraz samozatrudnione, które odniosły obrażenia w miejscu pracy. Kwota świadczenia jest uzależniona od dochodu pracownika i wielkości opłaconych składek. Wniosek powinien być wypełniony przez pracodawcę i potwierdzony przez pracownika zgłaszającego roszczenie podpisem. W ciągu 10 dni od zajścia wypadku należy dostarczyć wniosek do Wydziału Zabezpieczenia Społecznego (Social Security Division).

Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

2.5.2. Inne świadczenia socjalne - beneficjenci i warunki uzyskania

2.5.2.1. Świadczenia rodzinne

Prawo do zasiłku rodzinnego oraz jego wysokość jest uzależniona od dochodów rodziny. Beneficjentami zasiłku rodzinnego są dzieci pozostające na utrzymaniu do ukończenia 16 roku życia.

Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

2.5.2.2. Świadczenia z tytułu bezrobocia

Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu zdolnemu do podjęcia zatrudnienia, zarejestrowanemu w urzędzie pracy. Musi również mieć opłaconych 50 tygodniowych składek, z czego przynajmniej 20 w ciągu ostatnich 2 lat.

Jeżeli bezrobotny sam złoży wypowiedzenie umowy o pracę lub zostanie zwolniony w wyniku popełnionego wykroczenia, traci prawo do zasiłku na okres 6 miesięcy. Odmowa przyjęcia oferty pracy bez uzasadnionej przyczyny również skutkuje utratą prawa do zasiłku.

Stosowanie formularzy ułatwia kontakty między instytucjami ubezpieczeniowymi, przyspiesza międzynarodowy obieg informacji. Przed wyjazdem na Maltę osoby posiadające prawo do zasiłku dla bezrobotnych mogą zgłosić się do wojewódzkiego urzędu pracy, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania i złożyć wniosek o wydanie **formularza U2**. Formularz ten umożliwia transfer zasiłku dla bezrobotnych do kraju poszukiwania pracy. Prawo wypłaty świadczenia może być realizowane w okresie 3 miesięcy z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy za zgodą państwa wypłacającego.

W okresie poszukiwania pracy za granicą zasiłek będzie przelewany w wysokości ustalonej w kraju przed wyjazdem na wskazane przez bezrobotnego konto. Wyjeżdżając w poszukiwaniu pracy, bezrobotny ma tylko 7 dni (od daty wyjazdu z Polski) na zarejestrowanie się we właściwym urzędzie pracy na Malcie.

Formularz U1 to zaświadczenie, które dotyczy okresów zatrudnienia i ubezpieczenia zaliczanych podczas przyznawania świadczeń z tytułu bezrobocia. Przed wyjazdem w celu poszukiwania pracy bezrobotny zobowiązany jest złożyć wniosek o wydanie formularzaw wojewódzkim urzędzie pracy (właściwym ze względu na miejsce zamieszkania). Do wniosku należy dołączyć świadectwo pracy wraz z zaświadczeniem potwierdzającym opłatę składek na ubezpieczenie społeczne lub dane polskiego pracodawcy, u którego pracowała osoba ubiegająca się o zasiłek za granicą.

Sumowanie okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia dla uzyskania uprawnień z tytułu bezrobocia dotyczy zarówno pracowników najemnych jak i osób pracujących na własny rachunek.

Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

2.5.3. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu

2.5.1. www.ird.gov.mt, www.gov.mt,

2.5.2. www.ird.gov.mt, www.gov.mt,

2.6. Źródło

Strony internetowe: www.etc.gov.mt, , www.knpd.org, www.gov.mt,

3. Warunki życia

3.1. Zakwaterowanie

Wynajem mieszkania

W ostatnich dziesięciu latach na rynku mieszkań na Malcie można zauważyć tendencję wzrostową, szczególnie w regionach atrakcyjnych turystycznie.

Szukając mieszkania do wynajęcia najłatwiej jest skorzystać z usług agenta nieruchomości (estate broker). W lokalnych gazetach są wyznaczone kolumny, w których zamieszcza się ogłoszenia z mieszkaniami do wynajęcia. Umowę wynajmu sporządza się w dwóch egzemplarzach w formie pisemnej zazwyczaj na 5 lat, maksymalnie na lat 10. Okres wynajmu może być jednak skrócony do 3 lat lub tak, jak uzgodniono z właścicielem. Prowizja dla agenta to 10% rocznej ceny wynajmu oraz podatek VAT. Opłatę wynajmu uiszcza się raz w miesiącu z góry, z tym że właściciel mieszkania może poprosić o opłatę za 3 miesiące z góry w ramach gwarancji.

Orientacyjne ceny wynajmu mieszkania (bez kosztów utrzymania i 18% podatku VAT):

- dwupokojowe mieszkanie w Sliema, St. Julian's, Kappara, Swieqi: 350 - 700 Euromiesięcznie,
- czteropokojowy dom/willa w Sliema, St. Julian's, Kappara, Swieqi: 800 - 1600 Euromiesięcznie.

Kupno mieszkania

Z powodu ograniczonej liczby nieruchomości oraz ograniczonego terenu przeznaczonego pod budownictwo obcokrajowiec ma prawo do zakupu tylko jednej nieruchomości na Malcie, chyba że mieszka tu co najmniej od 5 lat. Oznacza to, że obywatel krajów UE, jeśli chciałby zakupić drugą nieruchomość musi postarać się o pozwolenie na zakup. Można zakupić nieruchomość tylko o określonej wartości nie mniej niż 104,486.37 Euro w przypadku mieszkań oraz nie mniej niż 174,143 Euro w przypadku innego rodzaju nieruchomości. Najwygodniej jest przy zakupie domu lub mieszkania skorzystać z pomocy agencji nieruchomości lub indywidualnego agenta.

Informację

o mieszkaniach na sprzedaż zamieszczane są we wszystkich lokalnych i ogólnokrajowych gazetach oraz na ich stronach internetowych. Pożyczki na zakup nieruchomości udzielane są przez banki na okres 15 do 40 lat w zależności od indywidualnej sytuacji pożyczkobiorcy. Zaleca się konsultację z notariuszem lub prawnikiem w celu sprawdzenia warunków zawartych w umowie.

Informacje na temat usług finansowych i banków można znaleźć na stronie www.maltaenterprise.com.

Nadzór nad prawidłowością nabywania nieruchomości na Malcie sprawuje Capital Transfer Duty Department podlegający Ministrowi Finansów.

Średnie ceny podstawowych produktów w 2017 roku:

1 szt chleba - 0,98 euro

200g masła	- 1,80 euro
1 kg sera żółtego	- 7,34 euro
10 szt jajek	- 1,20 euro
1 kg ziemniaków	- 1,60 euro
1l mleka	- 0,87 euro
1 tabliczka czekolady	- 1,40 euro

3.2. Prawo jazdy

Na Malcie można posługiwać się prawem jazdy wydanym przez jedno z państw członkowskich UE. Ruch samochodowy jest lewostronny. W przypadku kierowców minibusów i autobusów niezbędne jest przeprowadzenie testu potwierdzającego umiejętności i kwalifikacje zawodowe po przyjeździe na Maltę.

Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

Transport Malta

Freephone - 80072309

Corporate Services Directorate

Malta Transport Centre

Marsa MRS 1917

Malta

Tel: +356 21222203

Fax: +356 21250365

Email: info.tm@transport.gov.mt

www.transport.gov.mt

3.3. Transport

Transport publiczny na Malcie oferuje tani i szybki sposób podróżowania po kraju. Główny dworzec autobusowy znajduje się w stolicy kraju Valletta, skąd można wyruszyć w podróż do każdej części kraju. Najdłużej trwająca podróż zajmuje 50 minut, średnio 20-30 minut. Autobusy są dostępne w godzinach od 5:30 do 23:00.

Dostępne są bilety 2-godzinne, 7-, 30- i 90-dniowe, które uprawniają okaziciela do podróżowania w oznaczonym okresie czasu.

Jest też kilkanaście linii ekspresowych, pomiędzy głównymi miejscowościami oraz linie nocne i weekendowe. Autobusy nocne kursują w piątkowe i sobotnie wieczory co godzinę - w godz. 23:00-4:00. Wszystkie autobusy nocne są oznaczone literą „N” i numerem trasy (np. N13) i ich trasy odpowiadają trasom autobusów dziennych o tym samym numerze. Pomiedzy głównymi wyspami (Malta i Gozo) dostępny jest prom. Podróż trwa około 30 minut, promy wypływają co 30-45 minut przez cały rok, z wyjątkiem sztormowej pogody.

Rozkład jazdy autobusów jest dostępny na stronie Urzędu ds. Transportu www.publictransport.com.mt, natomiast rozkład promów na stronie spółki Gozo Channel www.gozochannel.com.

3.4. System edukacji

Edukacja na Malcie jest obowiązkowa dla dzieci w wieku od 5 do 16 lat. Na system edukacyjny składa się szkolnictwo podstawowe, średnie, pomaturalne i wyższe - uniwersytety. Sieć szkolnictwa obejmuje szkoły publiczne, prywatne i kościelne. Publiczne szkoły podstawowe i średnie są zlokalizowane w głównych regionach Malty i edukacja w nich jest bezpłatna. Rodzice, którzy chcą zapisać swoje dzieci do prywatnych szkół muszą to zrobić z kilkuletnim wyprzedzeniem. Dostęp do szkół kościelnych jest ograniczony, a przyjęcie odbywa się w tajnym głosowaniu.

Do przedszkoli uczęszczają dzieci pomiędzy 3 a 5 rokiem życia.

Do szkół podstawowych uczęszczają wszystkie dzieci w wieku od 5 do 11 lat, rok szkolny trwa od września do czerwca.

Do szkół średnich uczęszczają dzieci od 11 do 16 roku życia. Rok szkolny trwa 10 miesięcy tak samo jak w szkołach podstawowych.

Uczelnie wyższe - jedynym uniwersytetem na Malcie jest Uniwersytet Maltański. Rok akademicki trwa od października do końca czerwca.

Istnieją również inne lokalne i międzynarodowe instytucje, oferujące edukację na poziomie podyplomowym.

3.5. Uznawalność dyplomów i kwalifikacji dla celów zawodowych

Uznawanie wykształcenia (i okresów studiów) dla celów akademickich, służy kontynuowaniu nauki w innym państwie członkowskim UE i oparte jest na szczegółowym porównaniu programów studiów. Leży ono w kompetencjach poszczególnych państw członkowskich i nie jest regulowane na szczeblu wspólnotowym. Uznawanie dyplomów (świadectw) dla celów zawodowych jest ukierunkowane na wykonywanie zawodu/działalności zawodowej. Na szczeblu wspólnotowym, uznawanie to odbywa się w oparciu o przyjęte dyrektywy wdrażające systemy uznawania dyplomów wymaganych do wykonywania zawodów regulowanych na obszarze UE. Dyrektywy tzw. sektorowe przyjęte dla siedmiu zawodów (lekarz, pielęgniarka, położna, farmaceuta, lekarz dentyista, lekarz weterynarii, architekt) zapewniają wzajemne automatyczne uznawanie dyplomów, natomiast w innych zawodach regulowanych obowiązują mechanizmy tzw. dyrektyw ogólnych, na podstawie których w przypadku stwierdzenia zasadniczych różnic w kształceniu w danym zawodzie, można stawiać wymóg odbycia stażu adaptacyjnego lub zdania testu umiejętności. W chwili obecnej na Malcie uznawaniem wykształcenia uzyskanego za granicą zajmują się dwie instytucje: Academic Credentials Evaluation Board i Vocational Credentials Evaluation Board.

Bardziej szczegółowe informacje uzyskamy w:

National Commission for Further and Higher Education (NCFHE)

Sir Temi Zammit Buildings
Malta Life Sciences Centre Ltd,
Malta Life Sciences Park,
San Gwann, SGN 3000, Malta. Tel.: +356 2381 0000
www.ncfhe.org.mt

3.6. Kursy języka narodowego

Na Malcie jest bardzo duży wybór szkół językowych. Wykaz szkół znajduje się na stronie <http://www.ecenglish.com/en/school-locations/malta/learn-english-in-malta>

3.7. System opieki zdrowotnej

3.7.1. Ogólne zasady dostępu do usług medycznych

Na Malcie istnieje rozbudowany system opieki publicznej i prywatna opieka zdrowotna. System opieki zdrowotnej jest na bardzo wysokim poziomie, jest dostępny w regionalnych centrach zdrowia (regional health centres) - i 3 powszechnych szpitalach. Oprócz tego jest sieć specjalistycznych klinik (pediatryczna, ginekologiczna, okulistyka, psychiatryczna, dla diabetyków, fizjoterapeutyczna i logopedyczna) oraz szpitale prywatne. Dostęp do publicznej opieki zdrowotnej jest bezpłatny.

System opieki zdrowotnej jest oparty na zasadach:

- zapewnienia ubezpieczonemu swobodnego dostępu do świadczeń zdrowotnych i wolnego wyboru świadczeniodawców;
- równego traktowania obywateli oraz solidarności społecznej;
- obowiązku składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób uzyskujących przychody;
- finansowania przez budżet państwa składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby, które nie uzyskują przychodów;
- możliwości skorzystania z prywatnej opieki za dodatkową odpłatnością za usługi.

Warunkiem skorzystania z usług medycznych jest skierowanie od lekarza rodzinnego, w przypadku leczenia w prywatnych klinikach i szpitalach, niezbędna jest polisa ubezpieczeniowa.

3.7.2. Ubezpieczenie zdrowotne

Powszechny system ochrony zdrowia jest finansowany z publicznych środków pochodzących z obowiązkowych składek na ubezpieczenie zdrowotne. Bezpłatnie leki przysługują ubezpieczonym z niskim dochodem oraz osobom przewlekle chorym, niezależnie od sytuacji majątkowej.

3.7.3. Dokumenty niezbędne do uzyskania świadczeń medycznych na Malcie

Świadczenia medyczne w krajach UE/EOG można uzyskać na podstawie Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ).

EKUZ zawiera następujące informacje:

- Imię,
- Nazwisko
- Datę urodzenia
- PESEL
- Numer identyfikacyjny instytucji, która wydała Kartę,
- Numer identyfikacyjny Karty
- Data ważności Karty

Informacje te, to jedyne dane zawarte na Karcie. Każde państwo członkowskie wydaje Kartę we własnym języku urzędowym, zawierającą ten sam zestaw danych.

Prawo do otrzymania Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego mają osoby ubezpieczone w Narodowym Funduszu Zdrowia. Każda osoba ubezpieczona, także członek rodziny, otrzymuje własną Kartę. A zatem, gdy np. na wakacje wyjeżdża czteroosobowa rodzina, każdy jej członek, w tym dzieci, powinien zaopatrzyć się w EKUZ.

Karta jest wydawana osobom wyjeżdżającym czasowo do innego państwa członkowskiego, np.:

- w celach turystycznych;
- w celu odwiedzenia rodziny lub znajomych;
- w związku z krótką podróżą służbową;
- w celu podjęcia studiów;
- pracownikom oddelegowanym do pracy za granicę przez polskiego pracodawcę.

Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego nie przysługuje osobom, które przestały podlegać polskiemu ustawodawstwu, np. w związku z podjęciem pracy w innym państwie członkowskim, oraz osobom, których ubezpieczenie w NFZ wygasło.

Aby otrzymać Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego należy złożyć wniosek w Oddziale Wojewódzkim lub Delegaturze Narodowego Funduszu Zdrowia właściwym ze względu na miejsce zamieszkania. Wniosek można otrzymać w Oddziale lub Delegaturze albo pobrać na stronie www.ekuz.nfz.gov.pl do pobrania.

Wypełniony wniosek wraz z załącznikami należy złożyć w Oddziale w jeden z następujących sposobów:

- osobiście;
- pocztą;
- faksem.

Adresy i numery telefonów Oddziałów Wojewódzkich NFZ i Delegatur można znaleźć na stronie www.nfz.gov.pl

EKUZ uprawnia do korzystania z niezbędnych świadczeń zdrowotnych w innym państwie członkowskim w takim zakresie, który umożliwi kontynuowanie zaplanowanego pobytu w tym państwie w bezpiecznych warunkach z medycznego punktu widzenia.

EKUZ nie daje żadnych uprawnień, jeżeli celem podróży jest odbycie planowego leczenia.

Karta uprawnia do korzystania w innych państwach z opieki tylko tych placówek, które działają w ramach powszechnego systemu ochrony zdrowia. Za leczenie prywatne pacjent musi zapłacić we własnym zakresie. W większości państw także placówki, działające w ramach powszechnego systemu ochrony zdrowia, pobierają pewne opłaty od ubezpieczonych. EKUZ nie zwalnia z poniesienia tych kosztów.

3.8. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu

www.ird.gov.mt, www.wsc.com.mt, www.enemalta.com.mt, www.gov.mt,
www.education.gov.mt, www.um.edu.mt, www.etc.gov.mt, www.its.gov.mt,
www.mcast.edu.mt, www.nfz.gov.pl, www.ehealth.gov.mt, www.stjameshospital.com,
www.stphilips.com.mt

3.9. Źródło

Strony internetowe: www.wsc.com.mt, www.enemalta.com.mt, www.education.gov.mt,

---

Data aktualizacji informacji:

Listopad 2017r.

Osoba aktualizująca informacje:

Doradca EURES Anna Dolistowska-Buza z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie